

Telefon 500 46 42

Faks 500 46 44

IZBIRNI PREDMETI
DODATEK ZA DEVETI RAZRED
ŠOLSKO LETO 2017/2018

Publikacija za predstavitev izbirnih predmetov za deveti razred

Izdaja: OŠ Riharda Jakopiča

Ravnateljica: Dobrila Lazović

Ljubljana, marec 2017

Uredila: Breda Pungerčar

VSEBINA

UVOD	4
OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI	4
ASTRONOMIJA: ZVEZDE IN VESOLJE	6
GLASBA: ANSAMBELSKA IGRA	7
KEMIJA V ŽIVLJENJU	8
RETORIKA	9
NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI	10

UVOD

Izbirni predmeti so namenjeni poglobljanju in širjenju znanja nekega področja, pridobivanju izkušenj, povezovanju teorije in prakse, pridobivanju uporabnega znanja, pa tudi odkrivanju interesov za poklice.

Šola vsako leto oblikuje ponudbo izbirnih predmetov.

Vseh ponujenih izbirnih predmetov ne bomo izvajali, saj MIZŠ predpisuje določeno število skupin za vsako leto. Skupine dejansko izbranih izbirnih predmetov se bodo oblikovale glede na zanimanje učencev in glede na možnosti oblikovanja skupin za izvajanje izbirnih predmetov.

Učenec oz. učenka ima na začetku šolskega leta en mesec časa za spremembo svoje izbire, a takrat se lahko vključi le v tiste skupine, kjer je še prostor in ki so časovno usklajene z njegovim/njenim siceršnjim urnikom.

OBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

Učenci in učenke v 7., 8. in 9. razredu izberejo **dve uri** pouka **obveznih** izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njihovi starši.

Vsakemu izbirnemu predmetu je namenjena ena ura tedensko, le tuji jezik poteka dve uri tedensko.

Vsi izbirni predmeti so ocenjevani in imajo vsak svoj strokovno potrjeni učni načrt.

Tisti učenci, ki obiskujejo **glasbeno šolo** z javnoveljavnim programom, so lahko oproščeni sodelovanja pri izbirnih predmetih v celoti ali pa le pri eni uri tedensko. Starši po junijskem roku za vpis v glasbeno šolo osnovni šoli posredujejo **pisno vlogo (obrazec dobijo v šoli ali na šolski spletni strani)**, ki ji priložijo **potrdilo o vpisu otroka v glasbeno šolo**. Potrdilo o vpisu v glasbeno šolo je potrebno predložiti **do konca avgusta**. O oprostitvi odloči ravnatelj.

Izbirni predmeti so lahko:

a) TRILETNI – (učenec jih lahko izbere vsa tri leta):

drugi tuji jezik: francoščina, nemščina, španščina

b) TRILETNI, LAHKO TUDI KRAJŠI – (učenec jih lahko izbere tri leta ali manj): logika, verstva in etika

c) ENOLETNI, VEZANI NA RAZRED – (lahko se jih izvaja samo v določenem razredu): likovno snovanje 3, poskusi v kemiji, kemija v življenju, retorika

č) ENOLETNI – (trajajo samo eno leto in jih učenec ne more ponovno izbrati): astronomija: Sonce, Luna in Zemlja, zvezde in vesolje; biologija: rastline in človek, raziskovanje organizmov v domači okolici; glasba: ansambelska igra, glasbeni projekt, glasbena dela; izbrani šport: obdelava gradiv: les, umetne snovi, kovine; poskusi v kemiji; računalništvo: računalniška omrežja; slovenščina: gledališki klub, literarni klub, šolsko novinarstvo; šport za sprostitev; šport za zdravje; turistična vzgoja; vzgoja za medije: televizija, radio, tisk.

V šolskem letu 2017/2018 bodo učenci lahko izbirali med naslednjimi predmeti:

1. astronomija: zvezde in vesolje
2. biologija: rastline in človek
3. biologija: raziskovanje organizmov v domači okolici
4. drugi tuji jezik: nemščina 3
5. glasba: ansambelska igra
6. kemija v življenju
7. likovno snovanje 3
8. poskusi v kemiji
9. retorika
10. slovenščina: gledališki klub
11. slovenščina: literarni klub
12. slovenščina: šolsko novinarstvo
13. šport za sprostitev
14. šport za zdravje
15. turistična vzgoja
16. vzgoja za medije: radio
17. verstva in etika
18. šport: izbrani šport: košarka
19. Šport: izbrani šport: nogomet
20. šport: izbrani šport: odbojka

V tej publikaciji so predstavljeni le tisti izbirni predmeti, ki učencem v lanskem in predlanskem šolskem letu še niso bili pisno predstavljeni.

Astronomija: ZVEZDE IN VESOLJE

Izbirni predmet je enoleten in se lahko izvaja v 7., 8. ali 9. razredu. Učenec ga lahko obiskuje samo eno šolsko leto. Nadebudni astronomi so se to šolsko leto spoznavali s Soncem, Zemljo in Luno. V šolskem letu 2017/18 pa se bomo podali med zvezde in v vesolje. Ker je predmet enoleten, se ga lahko udeležijo tudi tisti, ki so že obiskovali 1. sklop (Sonce, Zemlja, Luna). Realiziranih bo 35 ur pouka v šolskem letu.

Radovednost mladega človeka je brezmejna kot vesolje, zato izbirni predmet astronomija zadosti potrebam malih vedoželjnežev v raziskovanju okolja in hkrati spodbuja samostojno in abstraktno razmišljanje.

Učencem ponudi odgovore na razburljiva vprašanja, kot so:

- *kakšne so razsežnosti bližnjega vesolja,*
- *kako ocenjujemo razdalje s paralakso,*
- *kakšne so gruče zvezd.*

Opazujejo, da so zvezde med seboj različno svetle;

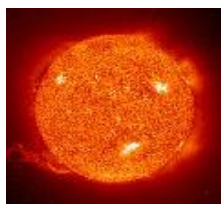
- *dobivajo predstavo, da je Rimska cesta velika združba zvezd in megličastih objektov;*
- *seznanijo se s slikami drugih galaksij in dobivajo predstavo o raznolikosti in razsežnosti vesolja;*
- *dobivajo občutek za različne velikostne skale;*
- *spoznavajo, da je pogled v vesolje pogled v preteklost in se seznanijo z dejstvom, da se razdalje med galaksijami večajo.*

Učenci spoznajo tudi položaje osnovnih zvezd, povezanih v ozvezdja.

Glavne metode dela so opazovanje zvezd in gruče zvezd z daljnogledom, ocenjevanje in sklepanje, zbiranje in urejanje podatkov o vesolju. Velik poudarek predmeta je na eksperimentih in na izkustvenem opazovanju. Pri simulaciji ozvezdij in planetov si pomagamo tudi z računalniškimi programi in internetom.

Načini pridobivanja ocene:

Učenci pridobijo tri ustne ocene, in sicer z izdelki, s seminarskimi nalogami in pri ustnem spraševanju.

Glasba: ANSAMBELSKA IGRA

Je enoletni izbirni predmet, ki se izvaja enkrat tedensko in mu je namenjenih 35 ur letno. Obiskujejo ga lahko učenci 7., 8. in 9. razreda.

Splošni cilji predmeta:

- ozaveščanje pomena višjih kulturnih potreb,
- sprostitev ob glasbenem izvajanju,
- razvijanje odgovornosti za skupno sodelovanje ob glasbenih in z glasbo povezanih dejavnostih,
- vrednotenje dosežkov.

Temeljni namen

predmeta je, da učenci uresničujejo svoje interese za glasbeno umetnost in kulturo. Omogoča ustvarjalnost in raziskovanje, kar spodbuja in navaja na trajno sodelovanje v glasbeni kulturi.

Predmet je zasnovani po načelu individualizacije, tako da pri njem lahko uspešno sodelujejo učenci z različnimi glasbenimi zmožnostmi in izkušnjami.

Raziskave kažejo, da učence in mladostnike zelo zanima instrumentalno izvajanje; samostojno ali v povezavi s petjem. Izbirni predmet ansambelska igra jim omogoči, da svoje interese uresničijo z dosežki, ki jih lahko predstavijo drugim. Učitelji prilagodijo program različnim individualnim zmožnostim in interesom učencev.

Kratka vsebina

- Učenci se seznanijo s temeljno tehniko petja in igranja glasbil (lastna, Orffova, ljudska, elektronska ali posamezna klasična glasbila);
- orientirajo se v prirejenih in klasičnih glasbenih zapisih;
- doživeto in estetsko izvajajo in poustvarjajo spored instrumentalnih in vokalno-instrumentalnih skladb;
- eksperimentirajo z glasovi in glasbili;
- oblikujejo lastne spremljave na dano besedno ali melodično vsebino;
- improvizirajo ritmične in melodične vsebine;
- skladajo (komponirajo) različne glasbene oblike;
- poslušajo in vrednotijo izvajane ter ustvarjene primere;
- oblikujejo spored kakovostnejših dosežkov in jih predstavijo na javnem nastopu ali v razredu.

Medpredmetne povezave

Ansambelska igra se intenzivno povezuje s področjem izvajanja in ustvarjalnosti pri predmetu glasbena umetnost, povezuje se s slovenščino in tujimi jeziki, književnostjo in življenjskim okoljem, omogoča doživetja in predstave, ki jih učenci izražajo v drugih oblikah umetniške komunikacije, povezuje se s predmeti v glasbeni šoli ter je sredstvo pomoči z glasbo – muzikoterapija.

KEMIJA V ŽIVLJENJU

Je enoletni izbirni predmet. Izvaja se ga v 9. razredu osnovne šole. Namenjena mu je ena uro tedensko.

Osnovni cilji in namen (uporabnost)

Namen predmeta je spoznati pomen kemije kot temeljne naravoslovne vede, ki je ključna pri reševanju problemov na različnih področjih, od prehranske, tekstilne, farmacevtske, kozmetične in še vrste drugih industrij ter medicine in kmetijstva. Hkrati predmet razvija tudi sposobnost vrednotenja vpliva kemije na razvoj umetnosti, modnih trendov, odnosa do narave in širših dogajanj v družbi.

Kratka vsebina

Izbirni predmet je sestavljen iz treh modulov: tekmovanje snovi (kromatografija), svet brez barv bi bil dolgočasen (spoznavanje naravnih barvil), kemija tudi diši (eterična olja). Vsak modul predstavlja zaključeno celoto, hkrati pa so moduli med seboj povezani.

Korelacije

Biologija, gospodinjstvo, geografija, naravoslovje, fizika, zgodovina.

Učiteljeva vloga je zlasti organizacijska in upravljaljska. Učitelj skrbno izbira probleme, pripravlja literaturo za učence, jih spodbuja in usmerja k uporabi različnih virov literature ter opazuje njihova čustvena odzivanja. Pri tem jih vodi po načelu, da so za življenje v skupnosti pomembni korektni odnosi med ljudmi, razumevanje in strpnost do različnih interesov ter nujnost iskanja kompromisov.

Računalništvo: RAČUNALNIŠKA OMREŽJA

Izbirni predmet poteka eno leto. Izvajamo ga po 2 uri na 14 dni ali 1 uro tedensko.

Osnovni cilji in namen (uporabnost)

Učenci pridobljena znanja pri predmetih računalništvo – urejanje besedil in računalništvo – multimedija spiralno nadgrajujejo, poglobljajo in razširjajo.

Učenci se bodo naučili:

- z urejevalnikom besedil dopolniti besedilo in ga urediti,
- vnesti in oblikovati podatke v preglednico,
- uporabiti ustrezni risarski program za dopolnitev že izdelane računalniške slike,
- selektivno uporabiti podatke iz omrežja internet,
- razložiti, kaj za kakovost informacije pomeni preveč oziroma premalo podatkov,
- razložiti, zakaj uporabljamo različno programsko opremo,
- razložiti vpliv napačnih oziroma narobe razumljenih podatkov na kakovost informiranja,
- poslati sporočilo po elektronski pošti,
- odgovoriti na prejeto sporočilo.

Predvidene metode

Skupinsko delo, delo v parih, problemsko učenje, individualizacija; vsak učenec oziroma učenka uporablja svoj računalnik.

Korelacije

Likovna, tehnična in glasbena vzgoja, slovenščina, angleški jezik, matematika.

Vsebine (teme) se izvajajo glede na zanimanje in sposobnost učencev in učenk ter ob upoštevanju njihovih idej ali sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki.

Ob koncu leta vsak učenec pripravi predstavitev izdelka, vrednoti uporabljene podatke in razlaga dobljene rezultate, zagovarja rešitve in tolmači uporabljene postopke.

Pri ocenjevanju izdelka vrednotimo uporabo znanja in razumevanje osnovnih zakonitosti uporabe računalnika ter kakovost izvedene predstavitve izdelka.

RETORIKA

Izbirni predmet je enoleten in se izvaja v 9. razredu.
Namenjena mu je 1 ura tedensko (32 ur).

Retorika kot obvezni izbirni predmet nadgrajuje predvsem predmeta slovenščina in filozofija, hkrati pa se povezuje z učenčevimi izkušnjami v zasebnem in javnem (tudi šolskem) življenju. Z drugimi šolskimi predmeti se povezuje s pomočjo referatov, poročil o skupinskem delu, govornih nastopov ipd.

Učenci spoznavajo, kaj je retorika in zakaj je koristna; spoznavajo etiko dialoga in argumentacijo, razliko med dobrimi in slabimi argumenti; učijo se sestavnih delov retorične tehnike in oblikovanja prepričljivih govorov; spoznavajo nastanek in zgodovino retorike. Hkrati se učijo javnega nastopanja, pogovarjanja in izražanja svojih stališč ter učinkovitega prepričevanja in argumentiranja.

Namen izbirnega predmeta je učence seznaniti ne le s pojmi prepričevanja in argumentiranja, temveč po eni strani tudi s tehnikami prepričevanja, z elementi prepričevalnega postopka, dejavniki uspešnega prepričevanja, z zgradbo (prepričevalnega) govora in z vsestranskim obvladovanjem govorne situacije; po drugi strani pa z razliko med prepričevanjem in argumentiranjem, razlikovanjem med dobrimi in slabimi argumenti, elementi dobre argumentacije ...

Učenci se učijo samostojnega, koherentnega ter kritičnega oblikovanja in izražanja stališč tudi pri drugih šolskih predmetih ter na drugih področjih družbenega in zasebnega življenja.

Predvidene metode dela

Skupinsko delo, projektno delo, delo v dvojicah, individualno delo, interpretiranje, problemsko učenje, javno nastopanje ...

NEOBVEZNI IZBIRNI PREDMETI

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli določa tudi pouk neobveznih izbirnih predmetov, ki se je začel izvajati v šolskem letu 2014/15.

Šola lahko za učence 7., 8. in 9. razreda kot neobvezni izbirni predmet izvaja pouk drugega tujega jezika. Pouk tega predmeta obsega dve uri tedensko.

Učna skupina za izvajanje posameznega neobveznega izbirnega predmeta se oblikuje za najmanj 12 učencev.

Učenec oz. učenka ima na začetku šolskega leta en mesec časa za spremembo svoje izbire. Ko učenec predmet izbere, ga **mora** obiskovati do konca šolskega leta.

Znanje učencev pri neobveznem izbirnem predmetu se ocenjuje, ocene se vpišejo v spričevalo.

Kot neobvezni izbirni predmet učencem 7., 8. in 9. razreda za šolsko leto 2017/18 ponujamo **drugi tuji jezik: nemščina** in **drugi tuji jezik: francoščina**.